

משנחלשו. סירוש משנחלש כחם נרעב: **משיקרחו.** שנעשה קרח כפיס משחוק הקלפס ונאים לארץ החדשה להתחתן בננות העשירים בכסף מלא בער כח שם טוב . . . **משיעלימו.** משגבנו מעות של זקנה: **משיזייפו.** משגבנו תעודות מוויפות: **הנמושות.** הם גונבי קוסים ועל שם שמתשתין בלילה באפלה קרי להן נמושות: **משיפצעו.** משנעשה בהם חבורות ופגעים: **משנשבעו.** כלומר נורחין אחר השבעה:

מאי טעמא לא קרי לה כלומבוש? ואם תאמר הא לא גרסינן כלומבוש כפיף ושיין אלא קלומבוש בקויף וסמך? ויש לומר דאופיות גיכיק וזסרין מתחלפין.



משיבחילו. פירוש לשון נפשו בחלש בן, כלומר אם הכלה נתנה להם את הגדוניה ולא מלאה חן נפיהם: **משנתחללות.** כלומר כשתחתון רעדה ותחלה שמה אסוביהן נתנו נפיהם בנערה אחרת. לשון אחר שמתקלקלות ולא נהיה לי דהא אין מתקלקלות עד שנאין לארץ החדשה: **משילבינו.** שערות ראשין: **משיאדימו.** כלומר כשארמו פניהם מכושט: **משיגרעו.** סירוש משגרע ממוס בכיסם לשון לא נגרע מעבודתם דכר: **הירוק.** בגמרא מפרש טעמא: **יונקים.** נקראים הנולדים בארץ החדשה: **כלום בוש.** יש לכם. כלומר שכל אחד עושה מה שלבו חסן ואינו מתבייש מחברו: **תנא היכא קאי.** כלומר מהיכא קא סליק ואי תנא מאימתי? **סופו שנעשה אדום כדם.** כלומר נערים שזכים סוקלין אותם באגנים עד ששופכין את דמו: **והיה הנגע ירקרק.** כלומר האורח שהוא כנגע לבני ארץ החדשה הוא ירקרק שנקרא ירוק.

מתחילין לבוא לאמעריקא הזקנים משנחלשו, הבאראנים והאצילים משיקרחו, הגבאים משיעלימו, ראשי הקהל משיזייפו, הנמושות משיפצעו, אנשי הצבא – משישבעו, החתנים משיבחילו, הכלות משנתחללות . . . הבוגרות משילבינו, והבתולות משילדו, הבאנקירים משיפשטו את הרגל, הצבועים משיאדימו, ושאר כל אדם משיגרעו. **מאימתי הירוק ככל אדם משיבואו ירוקים אחרים.** **גמרא** מכדי מאן אשכח ארעא חדתא כלומבוש. **מאי טעמא קרי לה אמעריקא ולא כלומבוש.** אמר רב צחקיה משום שיש בה מפתן של יונקים, מאי משמע כלומבוש נוטריקון כלום בוש יש לכם. **(מאימתי הירוק וכו').** תנא היכא קאי תנא אקרא קאי דכתיב ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם **(ויקרא י"ד ל"ד).** ארץ זו ארץ החדשה דכתיב והארץ החדשה **(ישעיה מ"ו).** דאין לך ארץ שאורחים נחשבין אצלה לנגעים כארץ החדשה, וכתיב והיה הנגע ירקרק **(ויקרא י"ג מ"ט)** ומסייע ליה לרב חכימא דאמר רב חכימא. אורח שבא לארץ החדשה אם ירוק הוא סופו שנעשה אדום כדם דכתיב והיה הנגע ירקרק או אדמדם, ואם אשה היא אינה חייבת בגר שבת דתנן ולא בירוקה שעל פני המים **(שבת ל"ג)** רב ספרא אמר חסורי מחסרא והכי קתני אורח הבא מאירופא קוראין לו ירוק. . . ועד אימתי נקרא ירוק **והיה הנגע ירקרק.** כלומר האורח שהוא כנגע לבני ארץ החדשה הוא ירקרק שנקרא ירוק.

ומלגלגין על דבריו. אפילו הוא מוכר כשכל ודעת הוא נחש כשועט גמור: מכה ג' של מצרים. פירוש כנים: מכה ד'. פירוש שחין: אפילו שהה כמה שנים. משום דחכמה המסכן נזוהל: רעים. הם אורחים אכסנאים תמידים האוכלים על שלחנו ונקראים כלשון אנגלי (נאדערס) וגורמים מריבות וקטטות בין איש לאשתו. ונותנים עיניהם כנעלת הבית נקראת (מיספס) ולפעמים עוזנת את בעלה וילדיה וכורחת עם

עד שיבואו אורחים אחרים. תנו רבנן אורח הבא לארץ החדשה הרי הוא ירוק. אין אוכלין עמו בקערה אחת ואין שוכבין עמו במטה אחת משום אותו דבר... ומשום דבר אחר... ומלגלגין על דבריו ואפילו אם הוא חכם כשלמה המלך אין משגיחין עליו. אמר מר אין שוכבין עמו במטה משום אותו דבר. מאי משום אותו דבר, הכי תרגומו, מכה ג' של מצרים. ומאי משום דבר אחר מכה ו'. תנא אם הוא עני אפילו שהה כמה שנים באמצעיקא הרי נידון כירוק עולמית.

אמר רב דרשן לעולם ירחיק אדם רעים מתוך ביתו, ואפילו פרנסתו נמצא מהם, וכל המרבה רעים בתוך ביתו סופו שמפתים את אשתו ורומסין עליו ברגל גאווה. דכתיב אוכל לחמי הגדיל עלי עקב (תהלים מ"א י'), וכתוב התם כי אם הלחם אשר הוא אוכל (בראשית ל"ט ו'). רב ספרא אמר אפילו הוא אחיו כתיב הכא הגדיל עלי עקב וכתוב התם כל אח עקוב יעקוב (ירמיה ט' ג'). רב שמריה אומר כל המרבה רעים כאילו מרבה שדים, שנאמר שעיר על רעהו יקרא (ישעיה ל"ד).

אמר רב כעסן כל מי שיש לו אשה רעה באירופא, אפילו הוא בארץ החדשה אין לו תקנה, שנאמר אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים גם שם ידך תנחני (תהל' קל"ט), וכתוב ולקחת אשה לבני משם (בראשית כ"ד). רב חמא אמר אפילו בגיהנם אין לו מנוחה, שנאמר ואציעה שאול הנך (תהלים קל"ט), מאי משמע אתיא הנך הנך, כתיב הכא ואציעה שאול הנך, וכתוב התם הנך יפה רעיתי (שיר השירים ד').

אמר רב יהודה לא לינסוב אינש תרתי נשי בארעא חדתא משום סכנות ביגאמיא. מאי ביגאמיא אמר רב שפטיה בי גומא.

אמר מר ינוקא (יענקי) האשה שנתגרשה בבתי ערכאות אפילו לא נתגרשה בבית דין של ישראל הרי היא מגורשת ולא יכלו רבנן לאפקועי גיטה מינה... שאל מר ירוקא מרב בינה מפני מה נשי היונקים ירקרקות צנומות ודקות כגרוגרת דר' צדוק. אמר ליה משום דאכלין ולא עבדין... מאי טעמא שניהן נושרות אמר ליה משום דאכלין קענדי יותר מדאי, ומאי טעמא

הנאדער משאת נפשה וקא משמע לן רב דרשן עצה טובה שאל יתן אדם לאורחים כאלו לדרוך גם על סף ביתו: רב שפטיה. הוא השופט: ביגאמיא. נקרא האיש הכושא שתי נשים: בי גומא. בית האקורים והוא הנקרא כלשון אנגלי (דזשיי ל): ירקרקות. שאין לכן שום אדמימות בפניהן: מ פ נ י שאוכלות קענדי יותר מדאי. קענדי הוא נוסף לופים שקורין (קאנפעקטיון) כלעז: באסיל. הוא כלשון אנגלי, וכאילו קוראין ליה עור נזר:

שמעוררות צחוק. פירוש שמתנפחות כרכור שקורין (אנידיק) כלעו: מפני סכנת המזיקין. הם הנערים הבזבזים בחולות מבני האילנדים או הנרמנים הסכורים וזורקים אבנים על ראש הרוכלים בקיץ וכחורף זורקים עגולי שלג, ואסור להרוכל לפתוח פיו, כי נספסו הוא, ולזאת יקרא חופש ודבור בדרך החדשה: נטורי קרתא. הם הבוטרים הממונים לעשות תקונים וסדרים בעיר: אתון ואנא הא תלתא. פירוש הוא

והשומר והקלחב שלו: **יוא גאד דעם.** להש הוא בלשון אנגלי, ופירושו מקולל מאלהים: **איי וויל ברעהק יוהר נעהק.** ארץ ואנפן אחת מפרקת: עד דחלפי מניה. עד שילכו ממנו: **אף ראשי כנשתא בכלל שוטרין הן.** שאם יבא עני בראש השנה ויום הכפורים לבית הכנסת ואין לו כמה לשלם כבוד מקומו ויוליחו הפרעוידענט מבית הכנסת במכות ומחלומות כהשטר כהקלחב שלו: **קלאב.** הוא עץ ארוך וחלק הגרסה כעץ חיים והחת אשר בארץ סוריא נושאין השוטרים חרב על ירכס יראו נפלאות גם שוטרי ארץ החדשה כהקלחב: כמה ממון שקעו הזונות בכיסו של זה. שנתעשרו מהזונות שהיה להם נתיס: מנופול ליסתיים. הם הסומרים הגדולים וכלשון משנה נקראת מדה גדולה בשם מנופול: **סוחריה שרים.** כלומר שכל עשירות ארץ החדשה וכל משרה נכדה בממלכה כו' די המנופוליסטים

קוראין לגבשושית של אחוריהן באתיל אמר ליה משום שמעוררות צחוק דקרינן בה התל, ומאי טעמא קוראין להן לידי, אמר ליה משום שכל כסף וזהב שבעולם לא די להן. . . אמר רב שמעיה אל יהלך אדם יחידי בלילה ויש אומרים אף ביום אסור מפני סכנת המזיקין, ואם פגע בהו מאי תקנתיה. יפיק קליה לנטורי קרתא, דילמא שמעי ואתו, ולימא הכי אתון ואנא הא תלתא, ואי לא שמעו נטורי קרתא (מלתא דשכיחא היא) ינקוט חוטרא בידיה ולימא הכי יוא איי וויל ל ברעהק יוהר נעהק, עד דחלפו מניה.

אמר רב חכימא מאי דכתיב למי אוי ולמי אבוי ולמי חכלילות עינים (משלי כ"ד) פסוק זה על שוטרי ארץ החדשה נאמר אוי ואבוי לרוכל בשעה שפגע בו השומר שהוא חכלילי עינים משכרות.

אמר רב חכימא מאי דכתיב איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים (ישעיה ל"ג) איה סופר איה שוקל שמספרים השוטרים בבית המשפט דברים שלא ראו מעולם בשביל שקלים שנותנים להם, ואין להם כל עבודה ורק סופרין ומונין את המגדלים.

אמר רב מתלא אף ראשי כנשתא בכלל שוטרין הן. רב חכימא ורב בינה הוו יתבי, חליף אגביהו יהירא חדא מגונדא דאונקלוס בסוריא דהאידנא הוא ריש כנשתא, איכא דאמרי ריש בריוני, אמר חד לחבריה כמה ממון שקעו הזונות בכיסו של זה, אמר ליה חבריה כמה שוטיין ופולסי דנורא שקעו פריסתקי דמלכא בסוריא באחוריו של זה.

אמר רב אנרכא לא נבראה ארץ החדשה אלא למנופוליסתיים בלבד שנא' אשר סוחריה שרים כנעניה נכבדי ארץ (ישעיה כ"ג). שאל מר סאציאלי את רב אנרכא הני

היא: מלא קיא צואה. נואס של פרות שקורין (קיא): טרפא מרורתא. עלן מרורין שקורין (טאכאק): כופתא. רעי: טשוי. נקרא כלשון אנלי דאכלי דנש ונאין לידי חולי מעים. ויש לומר הכא כל דבר הנלעס בשנים: פן תשבוענו והקאותו. דריש קיא והקאותו: לאיצטומכא. הו"א הקיבה: פש פשין דפרעושיין. הס שקוראין (וואלכין וקאקארטשעס) הן מלאין בכל הכתים בנווארק ותורה אמת ומשפט אחר להן כגון כחורא וכירוק אינן מניחין לשון. ומלרין לכל אדם בלי הבדל: תשעה נטלו מ"ע. שרוב החדשות שמודיעים מכתני העמים נשקר יסודן: הדרן עלך מאימתי

היא: מלא קיא צואה. נואס של פרות שקורין (קיא): טרפא מרורתא. עלן מרורין שקורין (טאכאק): כופתא. רעי: טשוי. נקרא כלשון אנלי דאכלי דנש ונאין לידי חולי מעים. ויש לומר הכא כל דבר הנלעס בשנים: פן תשבוענו והקאותו. דריש קיא והקאותו: לאיצטומכא. הו"א הקיבה: פש פשין דפרעושיין. הס שקוראין (וואלכין וקאקארטשעס) הן מלאין בכל הכתים בנווארק ותורה אמת ומשפט אחר להן כגון כחורא וכירוק אינן מניחין לשון. ומלרין לכל אדם בלי הבדל: תשעה נטלו מ"ע. שרוב החדשות שמודיעים מכתני העמים נשקר יסודן: הדרן עלך מאימתי

לככי קשה ולאיצטומכא מעלי. תימא וזה קא חזינן דקשה נס לאיצטומכא כגון הני ינוקי דאכלי דנש ונאין לידי חולי מעים. ויש לומר הכא מיירי באכילה מועטת כדכתיב אכול דנש ברכות לא טוב (משלי כ"ה). ורבינו מנפוליסתים ממאן קא אתו. אמר ליה סתם אומר דהכא מיירי מהמן קא אתו דכתיב ביה הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך (אסתר ג').—אמר מר ירוקא מאי דכתיב כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום (ישעיה כ"ח) אלו בני יונקים דאכלי טרפא מרורתא ופולטין מפומיהון כמו מאחורי דאווזין... הדא הוא דכתיב «מלאו קיא» אל תקרי קיא אלא טשוי טאבעקא. דאין לך דבר שמביא לידי הקאה כטשוי טאבעקא. אמר רב יהודאי קא חזינא למר ינוקא דנקיט ובלע ככרא דטשוי טאבעקא בפומיה ורמי כופתא כהר תבור.

אמר רב מפונק כל האוכל טשוי טאבעקא כאלו אוכל גלל בהמה שנאמר מלאו קיא צואה (ישעיה כ"ח) שכן בלשון אשכנז קוראין לפרות (קיא).

אמר רב חנוני כל האוכל טשוי טאבעקא ואבריו כבדין עליו יאכל דבש שנאמר דבש מצאת אכול דין פן תשבוענו והקאותו (משלי כ"ה).

אמר רב ביזנאי הרגיל בטשוי טאבעקא שיניו מתחזקות, והתניא שיניו נושרות, לא קשיא הא דקאכיל קענדי אבתריה והא דלא אכיל. והא אמרת לעיל דמי שאבריו כבדין עליו יאכל דבש, דבש שאני ואי בעית אימא לא קשיא הא לככי והא לאיצטומכא, לככי קשה לאיצטומכא מעלי.

אמר רב מתלא עשרה קבין גסות הרוח ירדו לעולם, תשעה נטלו נשי היונקים ואחת כל העולם כלו. עשרה קבין עזות ירדו לעולם, תשעה נטלו חייטים ואחת כל העולם כלו. עשרה קבין שטות ירדו לעולם, תשעה נטלו גליציה. עשרה קבין טשוי טאבעקא ירדו לעולם, וכולהו נטלו היונקים. עשרה קבין פשפשין ופרעושין ירדו לעולם, וכולהו נטלה «ירקא חדתא» (גוי-יארק). עשרה קבין שכרות ירדו לעולם, תשעה נטלו «איירישים» שנאמר אריתי מורי וכו' שתיתי ייני (שה"ש ה') ואחד כל העולם כלו. עשרה קבין עניות ירדו לעולם, וכולהו נטלו ליטא. עשרה קבין אנטיסמטיון ירדו לעולם, וכולהו נטלו «גרמנים». עשרה קבין שקר ירדו לעולם, תשעה נטלו «מכתבי העתים» ואחד כל העולם כולו. עשרה קבין סבלנות ירדו לעולם, וכולהו נטלו ישראל. הדרן עלך מאימתי